

Nr 98.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension
åt polismannen J. Sjölin; given Stockholms slott den
18 februari 1927.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Jakob Pettersson.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i stats-
rådet å Stockholms slott den 18 februari 1927.*

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Pettersson, anför:

I skrivelse den 21 januari 1927 har länsstyrelsen i Norrbottens län, med överlämnande av en ansökning utav polismannen i Svartöstadens municipalsamhälle inom Nederluleå socken Johan Sjölin, gjort framställning om be-
redande av pension åt Sjölin.

Av handlingarna i ärendet inhämtas bland annat följande.

Sjölin, som är född den 26 augusti 1862 och sålunda under år 1927 uppnår 65 års ålder, har enligt handlingarna bifogad tjänsteförteckning under cirka 35 års tid varit anställd som polisman å olika platser inom Norrbottens län, därav under de sista 20 åren i Svartöstadens municipalsamhälle.

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 1 saml. 84 häft. (Nr 98.)

I sistnämnda befattning, vilken Sjölin fortfarande innehar, har han åtnjutit avlöning av Nederluleå kommun med 400 kronor årligen samt av statsmedel med belopp, som undan för undan ökats och från och med år 1920 utgått med 1,800 kronor årligen jämte dyrtidstillägg. I sin polistjänstgöring har Sjölin, enligt vad länsstyrelsen vitsordat, städse visat nit och intresse samt tillvunnit sig allmänt förtroende och aktning.

Länsstyrelsen har anfört följande:

Då Sjölin numera enligt ansökningen bifogat läkarbetyg på grund av sjukdom vore oförmögen att för framtiden nöjaktigt fullgöra sin tjänst som polisman och därjämte överskridit den ålder, som i 1925 års polislagstiftning förutsattes som normal pensionsålder, vore det önskvärt, att tillfälle kunde beredas honom att avgå från och med den 1 juli 1927, vid vilken tid den nya polisorganisationen syntes komma att genomföras inom Nederluleå polisdistrikt. För sin och sin år 1860 födda hustrus utkomst vore emellertid Sjölin helt och hållet beroende av polismansavlöningen, och under sådana omständigheter syntes det billigt, att han för sin återstående livstid bereddes skälig pension, förslagsvis beräknad till 1,600 kronor jämte dyrtidstillägg. Härtill borde bidrag lämnas dels av staten och dels av kommunen.

Med åberopande av vad sålunda anförts har länsstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga proposition angående beredande av pension åt Sjölin, att utgå från och med månaden efter den, varunder han avginge från polismansbefattningen.

Till följd av remiss har *statskontoret* den 1 februari 1927 avgivit utlåtande över framställningen och därvid anfört följande:

Riksdagen hade vid olika tillfällen bifallit av Kungl. Maj:t avlätna propositioner (nr 107/1919, nr 189/1922 och nr 175/1925 m. fl.) angående pension åt kommunalt anställda polismän, vilkas avlöning delvis utgått av statsmedel. Vid sådant förhållande och då sökanden på grund av hög ålder och sjukdom nödgades lämna sin anställning, syntes jämväl åt honom böra utverkas någon pension av statsmedel. Jämlikt bestämmelserna i 15 § i lagen om polisväsendet i riket bidroge staten med hälften av avlöningen för befattningshavare vid polisväsendet i polisdistrikt, som utgjordes av landsfiskalsdistrikt, och med en tredjedel av pension till i sådant polisdistrikt anställd polisman, som ej blivit pensionsförsäkrad i statens pensionsanstalt. Nämnda lag hade emellertid ännu ej vunnit tillämpning inom Svartöstadens municipalsamhälle, men det skulle dock kunna ifrågasättas, om icke statens bidrag till pensioneringskostnaderna jämväl i detta fall skulle kunna utgå efter i lagen angiven grund. Då emellertid staten i förutberörda, riksdagen underställda fall bidragit med hälften av sagda kostnader samt då staten med 1,800 kronor bidragit till den till Sjölin utgående avlöningen, 2,200 kronor för år, ville det synas, som om staten jämväl i detta fall borde bidra med hälften av pensionen.

Beträffande det pensionsbelopp, som lämpligen borde ifrågakomma, har statskontoret erinrat, att i de fall, då riksdagen beviljat pension åt polismän, densamma blivit fastställd till två tredjedelar av de avlöningsförmåner, vederbörande ägt åtnjuta. På grund härav och med hänsyn tagen till att Sjölin å sin avlöning uppbure dyrtidstillägg enligt de för befattningshavare i statens tjänst med oregrerad avlöning gällande, mera förmånliga grunderna för dyrtidstillägg men att dyrtidstillägg å pensionen komme att utgå enligt grun-

der, som avpassats för nyreglerad eller därmed jämförlig pension, hade statskontoret intet att erinra mot det av länsstyrelsen ifrågasatta beloppet, 1,600 kronor. Av detta skulle staten sålunda bidra med hälften eller 800 kronor. Dyrtidstillägg härå borde utgå enligt de grunder, som under senare år i allmänhet vunnit tillämpning i de fall, då pension ej helt utgått av statsmedel.

Under återopande av det anförda har statskontoret hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, dels att Sjölin finge från och med månaden näst efter den, varunder han avginge från sin anställning såsom polisman, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 800 kronor, under villkor att pension till lika stort belopp utginge från landsting, kommun eller enskilda, dels ock att å ifrågavarande pension finge utgå dyrtidstillägg enligt de grunder, som vore eller kunde bli fastställda för pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, med iakttagande likväl, att dyrtidstillägget skulle beräknas å det sammanlagda pensionsbeloppet men av statsmedel bestridas allenast med vad som av det sålunda beräknade dyrtidstillägget belöpte på den från allmänna indragningsstaten utgående delen av pensionsbeloppet.

Med hänsyn till i ärendet återopade omständigheter tillstyrker jag att, på sätt tidigare i åtskilliga liknande fall skett, framställning göres till riksdagen om beredande av bidrag av statsmedel till Sjölin's pensionering.

I fråga om pensionens storlek biträder jag det av länsstyrelsen framställda och av statskontoret tillstyrkta förslaget om ett årligt belopp av 1,600 kronor, varav staten skulle bidra med hälften eller 800 kronor. Att — enligt den av statskontoret alternativt antydda möjligheten — med utgångspunkt från polislagens föreskrifter bestämma statens andel endast till en tredjedel av pensionsbeloppet synes mig i detta fall ej böra ifrågakomma, då polislagen ännu ej trätt i tillämpning beträffande den kommun, där Sjölin senast varit anställd. Jag erinrar i detta avseende, att i de fall, som hittills förekommit efter polislagens ikraftträdande, statens bidrag till pensionering av polismän i polisdistrikt, där lagen ännu ej vunnit tillämpning, bestämts till hälften av pensionsbeloppet (se riksdagens skrivelse nr 148 år 1926, punkterna 39 och 40). Härtill kommer att, såsom statskontoret framhållit, det föreslagna pensionsbeloppet i avseende å rätt att därå åtnjuta tilläggsförmåner blir att anse såsom nyreglerat, medan Sjölin under anställningen åtnjutit oreglerad avlöning och tilläggsförmåner i förhållande därtill.

Beträffande grunderna för beräkning och utbetalning av dyrtidstillägg å pensionen biträder jag statskontorets förslag, som överensstämmer med tidigare i liknande fall godtagna principer.

På grund av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att polismannen Johan Sjölin må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin anställning såsom polisman, under sin återstående livstid från allmänna

indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av statsmedel å 800 kronor, under villkor att pension till lika stort belopp utgår från landsting, kommuner eller enskilda;

dels ock att å ifrågavarande pension må utgå dyrtidstillägg enligt de grunder, som äro eller kunna varda fastställda för pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, med iakttagande likväl att dyrtidstillägget skall beräknas å det sammanlagda pensionsbeloppet men av statsmedel bestridas allenast till vad som av det sålunda beräknade dyrtidstillägget belöper å den från allmänna indragningsstaten utgående delen av pensionsbeloppet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Conr. Falkenberg.